

Metodologia de l'anàlisi política

Codi: 101104

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	OB	2	A
2503778 Relacions Internacionals	OB	2	A

Professor/a de contacte

Nom: Lucía Esther Medina Lindo

Correu electrònic: Lucia.Medina@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Agustí Bosch Gardella

Guillem Rico Camps

Jordi Garcia Muniesa

Prerequisits

No és necessari cap prerequisit.

Objectius

El curs pretén ser una introducció a totes les etapes de la recerca en ciència política. El propòsit fonamental és facilitar les eines perquè l'alumne sigui capaç tant de produir coneixement a través de recerques originals, com d'avaluar críticament recerques d'interès polític d'altres autors. Així, el curs toca tots els aspectes necessaris per comprendre la lògica de la recerca politològica: les diferents maneres de produir coneixement, la formulació de preguntes i de respostes temptatives, el tractament dels conceptes, la recollida de dades i la seva anàlisi.

Els objectius principals dels curs són:

1. Ser capaç de dissenyar i de desenvolupar una recerca que produeixi coneixement.
2. Ser capaç de transformar els conceptes en variables de manera vàlida i fiable.
3. Ser capaç d'aplicar les eines estadístiques adequades per variables categòriques i per variables numèriques, saber-les utilitzar i saber-les interpretar.
4. Ser capaç de transmetre de forma entenedora i precisa els resultats de la recerca duta a terme.

Competències

Ciència política i gestió pública

- Aplicar les diferents tècniques d'anàlisi del comportament i actors polítics a casos reals de l'esfera política interna i internacional.
- Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.
- Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
- Demostrar que es comprèn la lògica de l'anàlisi científica aplicada a les ciències polítiques.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.
- Utilitzar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.
- Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

Relacions Internacionals

- Dissenyar, planificar i dur a terme treballs i estudis d'anàlisi i/o intervenció en els diferents àmbits de les relacions internacionals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Reconèixer els fonaments metodològics de les ciències socials, amb especial èmfasi en els de les relacions internacionals.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la metodologia de l'anàlisi política a estudis de cas concrets, reals o simulats, de les relacions internacionals, dissenyant una recerca completa.
2. Argumentar des de diferents perspectives teòriques.
3. Demostrar que es comprèn la lògica de l'anàlisi científica aplicada a les ciències polítiques.
4. Dissenyar i planificar una recerca en l'àmbit de la ciència política.
5. Emprar una base de dades polítiques utilitzant en cada cas les tècniques bàsiques apropiades de l'estadística descriptiva.
6. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
7. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
8. Manejar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.
9. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
10. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
11. Treballar autònomament.
12. Utilitzar els fonaments metodològics en les ciències polítiques.
13. Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.
14. Utilitzar una base de dades polítiques fent servir en cada cas les tècniques bàsiques apropiades de l'estadística descriptiva.
15. Valorar críticament l'ús de l'instrumental analític per a la validació de les hipòtesis plantejades.
16. Valorar críticament l'ús dels mètodes inductiu, deductiu i comparatiu.

Continguts

1. La pregunta de recerca

La pregunta d'investigació: què? qui? com? per què?

Les respostes temptatives: la revisió de la literatura i l'elaboració del marc teòric

Les hipòtesis

2. Ús i mesura dels conceptes

L'organització de les dades: unitats, variables i observacions

Dels conceptes a les variables: el procés d'operacionalització

Variables independents i variables dependents

Nivells de mesura i tipus de variables

Error de mesura: validesa i fiabilitat

3. Anàlisi descriptiva univariant

La descripció estadística

Mesures de centralitat

Mesures de dispersió

Representacions gràfiques

4. El control de les explicacions alternatives i el disseny de la recerca

Què ha de contenir una explicació?

La causalitat: la relació entre variables

Mètodes de control: experiments i observacions (mètodes estadístic, comparat i estudis de cas)

Dissenys longitudinals i transversals

5. La generació i recollida de dades

Fonts de dades per a l'anàlisi política

L'entrevista estandarditzada: el qüestionari

L'entrevista qualitativa: entrevistes estructurades, semiestructurades i no estructurades

Altres formes de generar dades: observació participant, ús de documents

6. Mostreig i inferència

Població i mostra

Representativitat i capacitat de generalització

Tipus de mostreig

La distribució normal i la distribució mostral

Error de mostreig i nivell de confiança

Mida de la mostra

La inferència estadística

Nivell de significació

7. Relacions entre variables categòriques

Relacions entre variables i verificació d'hipòtesis

Taules de contingència: cel·les, columnes, files i marginals

Tipus de taules: percentatges total, fila i columna

Com interpretar les taules?

Mesures del grau d'associació entre variables

Contrast d'hipòtesis: la prova de khi quadrat (χ^2)

8. Relacions entre variables dicotòmiques i numèriques, i entre variables numèriques

Diferències de mitjanes

Contrast d'hipòtesis: la prova t

Correlació i R de Pearson

Gràfiques de dispersió

Regressió lineal simple

Metodologia

El pla docent inclou dos tipus de sessions: teòriques i pràctiques.

Totes les sessions aniran destinades a l'assimilació dels continguts de l'assignatura que s'haurà de demostrar en les diferents proves d'avaluació.

Les sessions de treball dels alumnes aniran destinades a l'elaboració d'un treball que utilitzi les tècniques de recollida i anàlisi de dades contemplades durant el curs.

En aquest sentit, s'utilitzaran els programaris Excel i jamovi.org per tal que l'alumnat es familiaritzi en el seu ús i l'utilitzi per les diferents anàlisis que s'hauran de realitzar al llarg de tot el curs acadèmic així com en el tema que han d'investigar.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	60	2,4	2, 3, 4, 12, 15, 16
Presentació de treballs	15	0,6	2, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 15, 16
Pràctiques a l'aula d'informàtica	30	1,2	2, 3, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories de suport a la realització de treballs	30	1,2	3, 4, 12, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Elaboració de treballs	60	2,4	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Estudi	60	2,4	2, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16
Lectura	30	1,2	2, 3, 7, 10, 11, 13, 16

Avaluació

1. Exàmens (50% de la nota final), en les dates que fixi la facultat (al gener i al juny).

2. Pràctiques (50% de la nota final). Dintre de l'apartat de les pràctiques s'inclou:

- Proves individuals que es realitzaran a l'aula d'informàtica i d'altres proves destinades a comprovar l'assoliment dels coneixements (30% de la nota final).

Al cap de l'any es faran 6 pràctiques individuals.

- Realització d'un treball en el qual s'utilitzaran les eines utilitzades al llarg del curs i que es realitzarà de forma individual i que es lliurarà en una data anunciada prèviament (20% de la nota).

Consideracions importants:

1. Aquesta és una assignatura que pel seu contingut i avaluació s'ha de realitzar i seguir de forma presencial. Per això, per tenir dret a ser avaluat cal tant haver lliurat el treball i (com a mínim) un 80% de les pràctiques, com haver-se presentat als exàmens.
2. Lliurar una pràctica implica haver assistit a la sessió corresponent i entregar-la personalment. No s'acceptaran pràctiques fora de termini.
3. Per aprovar l'assignatura cal aprovar (amb un mínim d'un 5) tant la part pràctica i cadascun dels dos exàmens.
4. Si es suspèn alguna d'aquestes tres parts només es podrà aprovar l'assignatura si s'ha obtingut un mínim d'un 4 en una d'elles, i s'han aprovat les altres dues.
5. Qualsevol detecció d'una pràctica o examen copiat o de plagi en el treball comportarà directament la pèrdua del dret a l'avaluació així com un suspès en el global de l'assignatura, sense cap dret a la prova de compensació.

PROVES DE COMPENSACIÓ

- Aquells que hagin seguit el curs (veure punt 1), però no hagin superat o la part pràctica o 1 dels exàmens que es realitzaran, tenen dret a una prova de compensació.
- La prova de compensació intenta comprovar si l'alumnat ha assolit els coneixements mínims necessaris per superar aquesta matèria. El resultat d'aquesta prova serà "Apte"/"No apte" . En el cas de ser "apte", aquesta prova computarà com un 5 en la nota final. En el cas de ser "no apte" comportarà la no superació de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens final	50% de la qualificació final	3	0,12	3, 7, 10, 11, 13
Pràctiques	30% de la qualificació global	12	0,48	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Treball	20% de la qualificació global	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Bibliografia

El manual de referència de l'assignatura és:

Corbetta, Piergiorgio. 2003. *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill

Lectures complementàries

Crespo, Ismael; Anduiza, Eva, i Méndez, Mónica. 2009. *Metodología de la ciencia política*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

Manheim, Jarol B. i Richard C. Reich. 1986. *Análisis político empírico. Métodos de investigación en ciencia política*. Madrid: Alianza.

Morales Vallejo, Pedro. 2008. *Estadística aplicada a las Ciencias Sociales*. Madrid: Universidad Pontificia Comillas.

Ritchey, Ferris Joseph. 2002. *Estadística para las ciencias sociales: el potencial de la imaginación estadística*. México: McGraw-Hill.

Cea, M. Ángeles. 2004. *Métodos de encuesta. Teoría y práctica, errores y mejora. Síntesis*. Madrid.